

Kemecsei Helytörténeti 15 év Krónika 2005 2020

2021. XVII. évfolyam 3. szám

Ár: 100 forint

MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE

Meghívó

Kemecse az I. Világháborúban címmel

Ideje: 2021. szeptember 25. (szombat 10:00)

Helye: 4501 Kemece, Móricz Zsigmond utca 47.
Kemecsei Arany János Református Általános Iskola, Alapfokú
Művészeti Iskola

10:00-10:20 Köszöntő
Lipők Sándor - Kemece Város polgármestere

Téma

10:20-10:50 Dr. Vinnai Győző történész, országgyűlési képviselő
- Nagyhatalmi törekvések és történések a világháború végén

10:50-11:20 Dr. Bene János történész, címzetes múzeumigazgató
- Kemecsei hősök és áldozatok a világháborúban.

11:20-11:40 SZÜNET

11:40-12:10 Dr. Holmár Zoltán történész,
- I. Világháborús szobrok és emlékjelek a Járásban.

12:10-12:30 Lucza János helytörténész, főszervező
- Antant hadifogoly tábor és kórház Kemeccsén

12:30-14:00 Vendéglátás, népies ételkóstoló

Lipők Sándor
polgármester

Dr. Bene János
Az Sz.-Sz.-B. Megyei Honismereti Egyesület elnöke

Kriston Endre püspök és a Szent Jobb országjárása - 1938

1938-ban kettős szent évet ünnepelt az ország: Ekkor tartották Magyarországon a **XXXIV. Eukarisztikus Világkongresszust** és emlékeztek meg **I. (Szent) István halálának 900. évfordulójáról**. Utóbbihoz számos esemény kapcsolódott országszerte. Ezek közül kiemelkedett az **Arany-vonat országjáró körútja**, amely az egész Kárpát-Medencei magyarságot összekötötte. A Honismereti Szövetség **Honismeret** című folyóiratának 2021/4. száma **kiemelkedő színvonalú és tartalmú értekezéseket** közölt hét szerző tollából unikális dokumentumokkal és fényképekkel. Helytörténeti Krónikánk **Kerekes Dóra PhD.** Történész gyűjtemény vezető tanulmányát használta föl.

Történelmi előzmény

Szerédi Jusztinián esztergomi érsek (1927-1945) már 1929-ben szorgalmazta, hogy Szent István halálának évfordulója alkalmából hatalmas ünnepség sorozattal emlékezzen Magyarország az első királyára. **Támogatóra lelt Huszár Károly nyugalmazott miniszterelnökben**, majd 1936-ban nagybányai **Horthy Miklós** Magyarország kormányzója rendelkezett arról, hogy a **Szent István Emlékév** központi ünnepségét Esztergomban, Budapesten és Székesfehérvárott rendezzék meg. A **Magyar Katolikus Püspöki Kar** 1937. március 17-i pásztorlevelében hozta nyilvánosságra, hogy 1938. május 30-án kezdődnek a Szent István Emlékév ünnepi eseményei, és a **Szent Jobbot** végig szállítják Magyarországon.

Kiemelkedő esemény volt, hogy az 1938. évi XXXIII., törvény 2. paragrafusa kimondta: „Az országgyűlés augusztus hó 20. napját Szent István király emlékezetére nemzeti ünnepnek nyilvánítja.” Így ez az ünnep nem a katolikus egyház, hanem a **magyar nemzet** ünnepévé vált.

1938. július 4-én a Szent István év alkalmából Egerbe érkező Szent Jobb előtt Kriston Endre püspök csodálatos szépségű imát mondott, melynek teljes szövege Lucza János – Komiszár Dénes: „**Kriston Endre a húség püspöke**” című, 2012-ben, Kemecsén megjelent könyvének 58. oldalán megtalálható Szecskó Károly Egri püspökök című műve alapján.

Kriston Endre püspök az Úrnapi körmenetben a monstranciát viszi.
Eger, Hevessy Sándor Gyűjtemény, ltsz. HE2-143

Lippai Gergely adománya: Az úttörő élet emlékei

Egy történelmi korszakot felidéző múzeumi emlékeket adományozott **Lippai Gergely**. Jelvények, textil-ák, könyvek, kiadványok sokunk számára múltunk, gyermekkorunk feledhetetlen emlékei.

Lippai Gergely 1974–75 között **úttörőcsapat vezető** volt Virányoson, majd 1975–79 között **járási úttörőtktár** a Nyíregyházi Járásban. 1980-ban **megyei úttörőtktár** Szabolcs-Szatmár megyében. Ugyancsak itt **megyei úttörőelnök** 1980–87 között. 1983–86 között tagja volt a 17 fős **Országos Úttörő Elnökségnek** is. Az átadott nagy értékű dokumentumok további kutatási témákat tárhatnak fel.

Megnyílt a 10. emlékszoba a Helytörténeti Múzeumban A gramofontól a számítógépig

Rebenszkiné Éva, Kovács Istvánné Zsuzsa és Gégény Mihály asztalosmester segítségével jött létre ez a technológiai történelmet átívelő tárlat.

Kriston Endre, a hűség püspöke

Az **51. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus** lélekemelő ünnepélyes megnyitóját, a szentmisét, az elsőáldozást szeptember 25-én vasárnap Budapesten, 15 órától a Hősök terén tartották. Eucharisztikus görög eredetű szó, **a vallásban az oltáriszentségről szóló tan.** Az Eucharisztikus Kongresszus az oltáriszentség tiszteletére rendezett nemzetközi katolikus ünnepség.

Magyarországon utoljára 1938-ban tartották a katolikus világtalálkozót a Szent Jobb Körmenettel egybekötve. Ezen alkalomból közli Krónikánk Kriston Endre püspöknek az Egerbe érkező Szent Jobb előtt 1938. július 4-én elmondott csodálatos szépségű imáját Szecsó Károly tudományos kutató „Egri püspökök” című munkája alapján.

Városunk neves szülötte, díszpolgára Kriston Endre püspök emlékezete, tisztelete kiteljesedett.

Utca viseli nevét, márványtábla a katolikus templomban, az 1925-ben tiszteletére ültetett Püspökfa hajtásaiból fűzfaliget a készülő városi kultúrparkban.

A 2005-ben induló Kemecei Helytörténeti Krónika első számában elemző írás forrásmegjelölésekkel (mely letölthető <https://site.kemecse.hu/> címről), 2012-ben életútját gazdagon bemutató könyv, Helytörténeti Konferencia, kiállítás, érseki köszöntő és előszó, városunk lakosainak és vezetőinek őszinte tisztelete és nagyrabecsülése személye iránt.

„Örök, mindenható Isten, mélységes hálával imádunk Téged, hogy Szent István királyban magyar népünket megdicsőíteni méltóztattál.

Isteni gondviselésed jelét ünnepeljük abban, hogy első szent és apostoli királyunk Jobbját drága nemzeti ereklyeként csodálatosan megőrizted számunkra, ekképp mutatván meg, hogy ő Általad, Veled és Benned kormányozta a magyar nemzetet és a Te szándékaid szerint indította el történelmi életútjára. Őseink lelkes buzgóságával tör fel szívünkéből a sóhaj: „Hol vagy István király?” – bízva reménykedvén, hogy aki népét a pogányságból Krisztus Egyházába vezette, annak közbenjárására mostani nehéz napjaink után is boldogabb jövő virrad majd reánk.

Töredelmes szívvel szánjuk-bánjuk, hogy az elmúlt évszázadok során sokszor éltünk pogányul a szent örökségben, tékozolván kereszténységünk drága kincseit. Saját botlásaink fájdalmas tanulságai térítettek végre jobb útra minket és vezéreltek vissza Tehozzád.

Első szent királyunk dicsőséges Jobbjának drága ereklyéje előtt valóban a mélységből kiáltunk hozzád: könyörülj újra a Te árva népeden! És szent királyunktól tanult lelkeséggel, akarattal töltsd be földi sorsunk hivatott irányítóit.

Most pedig nemzetünk tündöklő csillaga, Szent István király! Te hallgass mireánk! Könyörögj Istennél, hogy ezt a lesújtott nemzetet, ezt a szétszabdalt ősi hazát emelje fel ismét és tegye nagygyá újra! Nézd, honnan könyörgünk Hozzád! Abból az ősi városból, amelyben Te alapítottad az egyik első főpásztori széket és jámbor hagyomány szerint a Királyszéke dombról nézted az első egri székesegyház építését Kataprán első egri püspök 75. főpásztorutódjával együtt Hozzád sóhajtván, esdve kérünk: folytasd az égben, amit elkezdted a földön: néped vezérlését, védelmét, szíve-lelke megnemeseítését. Amint dicső emlékedet hűen őrizzük és áldva áldjuk, úgy őrizzük meg ezentúl, mint drága nemzeti közkincsünket, tanításaidnak, törvényeidnek, intelmeidnek romlatlan szellemét.

A Boldogságos Szűz, hazánk Védőasszonya, kinek királyi koronádat és országunkat oltalmába ajánlottad, legyen hathatós segedelmünk ez ünnepélyes ígéletünk hű megtartásában!

Isten irgalma, a Te vezetésed és közbenjárásod, Nagyasszonyunk segedelme védje, óvja, tegye nagygyá, erőssé, boldoggá a Te hajdani földi országodat, a mi szeretett magyar hazánkat!”

Kiemelt forrásjegyzékek

Mindezeknek **hiteles** és **örökbecsű** alapja a kemecsei Kozma Sándor és az egri Szecskó Károly tevékenysége, írói, történelmi, kutatói munkája, melyek felbecsülhetetlen értékű források a jelen és a jövő Kriston Endrére emlékezők számára:

- **Kozma Sándor:** Kemecse,
Kemecse, 1997
- **Szecskó Károly:** Egri püspökök (17-20old)
Kriston Endre (1877-1960)
- **Szecskó Károly:** Emlékezés a megkínzott püspökre
Kriston Endre (1877-1960)
Elhangzott az Egri Keresztény Ifjúsági Klubban
2010. aug. 26-án
In: Egri séták nem csak egrieknek II.
- **Szecskó Károly:** Adalékok Kriston Endre egri segédpüspök 1945-ös internálásának történetéhez
Magyar egyháztörténelmi vázlatok 10. 1988. 3-4. (173-180old)
- **Lucza János-Komiszár Dénes:**
Kriston Endre a hűség püspöke
Kemecse 2012.

2012. október 3-án délelőtt **Lucza János** helytörténész kötetlen, játékos beszélgetés keretén belül bemutatta Lucza János- Komiszár Dénes: **Kriston Endre, a hűség püspöke** című könyvet.

Szervezők voltak: Ruska Tamásné, Asztalos Gáborné

Adalékok Kemecse történetéhez

Nyírbogdányi Arató Ünnepe Gratulálunk a Kemecei Hagyományőrző Csapatnak

2021. július 31-én aratóünnepet tartott Nyírbogdány községben a nyírbogdányi Veres Farm, a Bogdányi Tájház és Nyírbogdány Község Önkormányzat.

10 órától Nyírbogdány utcáin a felvonulás hintóit, fogatait csodálhatták meg a nyírbogdányiak, majd a Veres Farmon a Veres család íncsiklandó sajtkóstolóval várta a kedves vendégeket. 11 órától kezdetét vette az aratóverseny, melyen az **Őszikék Nyugdíjas Egyesület** aratócsapata szerzett első helyezést.

Köszönet a szervező munkáért Bogdányi Ferencnek és Veres Benjáminnak!

Köszönjük az aratócsapatoknak ezt az együtt töltött szép napot: a **Kemecei Hagyományőrző Csapatnak**, a nyírbogdányi **Őszikék Nyugdíjas Egyesületnek**, a **Sion Idősek Szeretetotthona Klubja Csapatnak**, a **Béke Nyugdíjas Egyesületnek**, az **Önkormányzat** aratócsapatának és dolgozóinak. Köszönetünket fejezzük ki **Szalkó Károly** nagytiszteletű református lelkész úrnak, Sári András római katolikus plébános úrnak az aratóünnepen végzett szolgálatukért.

Forrás: <http://www.nyirbogdany.hu/index.php/intezmenyek/tajhaz/93-hirek/708-nyirbogdanyi-arato-unnep2>

Impresszum

Felelős szerkesztő: Lucza János **Kiadja:** Kemece Város Önkormányzata

Technikai szerkesztők: Mátyás Tamás, Pusztai András **Online változat:** www.site.kemece.hu